

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de treiori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 5167 Bis.

Notificare oficială.

Reuniunea de albinărit germană, austriacă și maghiară în anul acesta își ține adunarea generală a 55-a în Budapesta, din 19 până în 23 August stil nou, care adunare este împreună cu o expoziție.

Ceeace se aduce la cunoștință publică.

Sibiu, 4 Maiu 1910.

Consistorul arhidiecezan.

„Memor esse solet”.

Sibiu, 27 Maiu n.

(V). În românește: „ține minte”. Poporul nostru ține minte și binele și răul, întocmai precum ni-a rămas dela străbunii nostri: *Populus romanus beneficiorum et injuriae memor esse solet*.

Virtutea aceasta ni-a rămas din neam în neam, din generațiune în generațiune.

Nu o zicem noi aceasta, avem dovadă dela poporul acela, cu care am trăit împreună în bine și în rău preste 1000 de ani, avem dovadă dela poporul, cu care voim să mai trăim zile mai bune în viitoriu, căci suntem avizați la dragostea și la sprijinul împrumutat, avem dovadă dela Unguri, cari și-au formulat zicerea așa: *meg van az oláhban a „fine minte”*.

Ținem deci noi Românii aminte și binele și răul.

De pe la anul 1872 începând s'au început a se aplica față cu noi Românii în cele școlare politice de a ne împedeca, de a ne îngreuna înaintarea în cultură, și tendența aceasta se vede în toate actele guvernelor, cari s'au succedat în Ungaria, dela era constituțiunei începând. Politica aceasta ca un fir roșu se validează în ministeriul de culte îndată după moartea fericitului ba-

ron *Iosif Eötvös*, începând cu *Pauler*, până la cel mai proaspăt ministru de culte al trecutului, contele *Apponyi*.

Am intrat în serviciul bisericeii și am fost aplicat în resortul școlar ca om tinăr, plin de idealuri și condus de cele mai nobile intențiuni. Intre altele îmi era încrederea preste măsură de mare în triumful adevărului și al dreptății.

Sunt de atunci 28 de ani. În acest lung șir de ani am văzut lucruri, despre cari îmi vine să zic și eu cu străbunul nostru: *Omnia fiunt, fieri quae posse negabam*. Se întâmplă lucruri, despre cari în veci nu credeam, că se vor putea întâmpla.

În o comună fruntașă din comitatul Sibiu pe la anul 1871 era vorba să se împartă între confesiuni suma spre scopuri culturale din alodiul comunal.

Vorba era să se stabilească cheia împărțirii.

Ministrul *Pauler* în un rescript al seu dispune, ca drept cheie de împărțire să se ia numărul copiilor de școală.

Preste câțiva ani Românii ajung cu numărul copiilor pre cei de confesiunea până atunci în majoritate. Se schimbă deci rescriptul lui *Pauler*, și drept cheie se ia acum numărul fumurilor, din câte case iese fum, dat fiind, că Românii aveau puține fumuri.

În câțiva ani Românii ajung pe ceialaltă și cu fumurile, atunci se stabilește ca cheie — darea directă.

Ce se va mai întâmpla, vom vedea, după ce vom ajunge pe ceialaltă vecini și cu darea directă.

Lucrurile acestea noi nu le uităm.

Dar să trecem la adevărata temă a acestui articol.

A venit ordinațiunea fostului ministru de culte *Apponyi* în ce privește propunerea religiunei în limba maghiară, și cu ea represaliile cu detragerea remunerațiunilor de ca-

teheți și amenințarea cu detragerile întregirilor la salariile preoților.

În legătură cu aceasta a venit legea *Apponyi* art. XXVII: 1907, care jumătate din timpul de instrucțiune în școala elementară îl cassează pentru limba maghiară, iar instrucțiunea în școala de repetiție o cassează întreagă pentru limba maghiară.

Deși e bine cunoscută guvernului proverbiala sărăcie a poporului nostru, care susține și biserica și școala: urcă dotația învățătorilor mult preste cea a preoților, măsura aceasta o estinde și asupra bisericilor românești, și îngreunează pregătirea tinerilor nostri în cariera aceasta.

Spre a salva școalele confesionale, biserica întemeiază fondul numit cultural, și pentru alimentarea lui pune dare asupra tuturor funcționarilor bisericești, asupra preoților și asupra învățătorilor.

Face apel la cărturăriea noastră, ca fiecare să dea ceea ce poate, și să dea acuma când e nevoie, căci: „bis dat, qui cito dat”.

Și oamenii de omenie, oamenii de inimă își aduc aminte de binefacerile ce li s'au făcut, și vin cu obolul lor în ajutoriul bisericeii.

Iată o pildă bună.

1. Domnul *George Moian*, fost instructor în lucrul de mână la seminariul nostru arhidiecezan, de prezent profesor la seminariul central și la școala normală din București, ca răscumpărare pentru dispensarea de taxe în timpul studiului de 8 ani la gimnaziul nostru din Brașov și trei ani la seminarul nostru arhidiecezan din Sibiu, trimite consistorului arhidiecezan suma de 300 coroane pentru fondul cultural arhidiecezan.

2. Domnul *Dr. Pavel Gușilă-Negrea*, medic practic în București, trimite tot la acel fond suma de 300 coroane pentru favorurile ce le-a

avut ca eminent student la gimnaziul nostru din Brașov.

3. Fratele domnului *Georgiu Moian, Spiridon*, drept despăgubire pentru favorurile ce i s'au acordat, pe timpul cât a studiat la școala noastră reală din Brașov, trimite consistorului nostru arhidiecezan suma de 100 coroane, tot pentru fondul cultural.

Iată cum se exprimă recunoștința din partea oamenilor buni, cu frica lui Dumnezeu, din partea oamenilor, cari trăiesc respirați prin țara românească, sufletește însă sunt aicea cu noi, și mai ales sunt cu noi în ziua năcazului.

De obicei sunt recunoscători Românii, și noi eternisăm la acest loc această virtute a fraților nostri!

Când e mai mare necazul, atunci e mai aproape Dumnezeu.

Cu mâna sa puternică ne-a condus veacuri dearândul, cu iubirea sa de oameni ne-a ținut calzi de biserica noastră, cu dreapta sa cea puternică ne-a acoperit și ne-a fost scut, ne-a fost pavăză.

Ne-a auzit în ziua necazului, el, care ni-a fost limanul de scăpare.

Frații *Moianu* ne dau pildă, cum avem să lucrăm noi.

Cunoaștem bine pe acești frați ai nostri, darul lor este darul văduvei din Evanghelie.

Câți tineri au trecut prin școalele noastre din Brașov cu favoruri ca și ale fraților *Moianu*, câți prin seminariul nostru arhidiecezan, câte stipendii s'au dat până acuma din fundațiunea *Gozsdu*, care numai pe un an dă ca stipendii suma de preste 80000 de coroane tinerilor dela școală!

Pilda este dată, ea este vrednică de imitat.

Să ne aducem aminte de binefacerile ce-am primit, și în ziua năcazului să sărim cu fapta în ajutoriul bisericeii noastre.

Pre dătorul de bună voiă îl iubește Dumnezeu!

FOIȘOARĂ.

Scăpat din laț,

după *Anton Cehov*.

Soarele era sus de tot, când s'a trezit din somn *Arcadie Canaciov*. S'a întins și a căscat, apoi o droaie de amintiri, ceva groazuic, l-a năpădit.

Dar în ce anume stătea grozăvia, uitase. Creerul său nu voia să lucreze. Băuse mult de tot în seara trecută și urmările beției nu se împrăștiaseră încă de ajuns.

„Ivane! Un păhăruț de coniac!” strigă el servitorului.

După ce-l dădu de dușcă, i se mai limpezi mintea, și se simți mai bine.

„Iară vedem. Unde-am fost aseară?” începu el a-și face socoteala cu sine. „Unde-o fi fost?... Da, știu! La *Svicioff*... Dar ce mi s'a întâmplat acolo?”

Lumina s'a făcut dintr-o dată, ca un fulger. S'a apucat omul cu mâinile de păr și striga desădădăit:

„Ce să mă fac? M'am prăpădit”.

Își aduse aminte de toate. Fusese la *Svicioff*... la țeară. Luna era pe cer, iar într'un tufiș, aproape de casă, cânta o priveghitoare. Aerul era plin de miresme îmbătătoare. O simțire, necunoscută încă,

il îmboldea să strige de veselie, inima îi se bătea strânic. Îl venea să chieue, ori să plângă, să îmbrățișeze, ori să sărute pe cineva. Era o seară din acelea, când tinerii își destăinuiesc dragostea, când bețiilor plâng și se ocărăsc pe sine, când până și pe directorii de căi ferate îi prinde căința de păcatele săvârșite.

Da. *Canaciov* își aducea aminte de toate. Eșise la primblare cu *Lidocica*, fată de douăzeci de ani a lui *Svicioff*, bălăioară, mărunțică și sentimentală, care se inflăcăra de orice, și avea mereu guturaiu. În farmecul amurgului, *Canaciov* se topea. Strângea pe *Lidocica* de mână, îi șoptea vorbe dulci la ureche, îi spunea versuri și îngâna cântece romantice.

La cină, tata și mama fetei au fost foarte curtenitori cu el, iar *Lidocica* avea grijă de a-i umplea mereu paharul.

Peste pădure se înălțase luna cu lumina ei argintie și în depărtare ofta priveghitoare... Pe *Canaciov* îl robise farmecul și plăcerea.

Lumea aveau și închipuirea își schimbaseră locul, capul i-a căzut pe umăr, tot mai aproape de *Lidocica*, și fața ei searbădă și ochii caprii i se păreau minuni adevărate de frumusețe.

După mâncare a rămas cu *Lidocica* în frunzerul din grădină.

S'a aruncat în genunchi și i-a mărturisit o iubeste ca un nebun, și i-a cerut mâna. Tocmai atunci au dat peste ei

tata și mama, l'au strâns în brațe și l'au sărutat.

„Ce să mă fac?” întrebă *Canaciov*, amintindu-și toate acestea.

„Să iau pe *Lidocica*, la care nu țin de loc? Ar fi nebunie curată. Să n-o iau? Ce scandal... Ce să mă fac eu acuma?”

Dar înzader se frământa, căci nu găsea nici un chip de scăpare.

„Da, așa-i bine... Numai asta e scăparea!”

La două ceasuri după amiez, când a sosit la vila lui *Svicioff*, l'au primit toți foarte cu bucurie. Părinții *Lidocicăi* se bucurau, că au căpătat așa ginere, că ei îl socoteau pe *Canaciov* moșier putred de bogat.

După un prânz bogat, *Canaciov* s'a dus cu gazda sa, viitorul soț, într-o odaie. Au aprins țigările și s'au așezat alături pe sofa.

„*Atanasie Grigorevici*”, începu *Canaciov*, „o să te rog să-mi faci un bine. El lucru foarte delicat și... dar, la urma urmei, suntem rude. Eu — uite ce e — trebuie să mărturisesc, am mare nevoie de câteva mii de ruble... Nu-i cine știe ce lucru — dar”.

„Urmează, te rog”.

„În alte împrejurări nici nu mi-ar fi trecut prin minte să te supăr... Dar toate arănzile ce trebuia să-mi între, le ia banca”.

„Nu vrei să zici, oă ți-ai ipotecat moșile?”

„De ce nu?” răspunse *Canaciov*. „Cum s'o scoți la capăt altfel? Urât e, oă dobânzile sunt așa de mari, cât înghit toate veniturile. Mai rău e că am și alte datorii, neînsemnate, nu i vorba, — pierderi în cărți”.

„Dar nu știam că joci”.

„Nu poți scăpa... Într-o pustietate ca asta, unde sunt moșile mele, nu se poate să nu joci. Băutura și cărțile, — alte celea nu avem p' aici”.

„Dar”...

„Așa-i treaba, *Atanasie Grigorevici*. Să mă bizui pe Domnia ta?”

„O să mă gândesc”, — răspunse rece *Svicioff*.

Eșind din odaia lui *Svicioff*, *Canaciov* întâi pe mama *Lidocicăi*. I-a sărutat mâna cu multă curtenire, i-a zis: „mamă”, dar a căleat într'adins pe coada lui *Bijulea*, la care mama soacră ținea grozav.

„Javră scărboasă!” zise *Canaciov*. „Unde mă întorc tot în picioare mi se bagă. Nesuferit dobitoac!”

„Nu ți-s dragi câinii?” zise doamna *Svicioff* cu ochii plini de lacrimi.

„Căței de aștia să nu-i văz în ochi. Alt ceva câinii mari. La moșie am o menagerie întreagă: câni ciobănești, câpăi, ogari, zăvozi, — unii cât viței! Și mulți să mănânce omul de viu, nu alta”.

Maiestatea Sa pleacă din Budapesta la Bosnia Duminecă sara la orele 7. Va fi însoțit de miniștrii comuni ai monarhiei, cari în scopul acesta sosesc la Budapesta încă Sâmbătă sara, apoi de miniștrii prezenți din Austria și Ungaria, și de personalul curții. Prim-ministrul ungar, contele *Khuen-Héderváry*, se reîntoarce încă Marți la Budapesta, pentru a fi acasă sub decursul alegerilor pentru dietă, cari se încep Mercuri.

Vărsare de sânge. În comuna Mărgineni, comitatul Făgărașului, alegătorii români au ajuns în conflict cu jandarmii, cari au făcut întrebuintare de arme și au împușcat *cinci oameni*, iar alți mulți au fost răniți. S'a început o cercetare severă, pentru a se stabili responsabilitatea celor ce au provocat conflictul regretabil și dureros în urmările sale.

Alegerile în Bosnia. În Bosnia și Hertegovina s'au făcut și celelalte alegeri pentru dieta provincială. Au ales adică și orașele. Aci încă au străbătut listele organizației naționale sârbești și ale organizației musulmane.

Dieta croată, care sub guvernul coaliției ani de-a rândul a stat în neactivitate, pentru că nu i s'a permis să se întrunească și să lucreze, a votat acum în scurtă vreme o lege nouă electorală, pentru a cărei compunere au fost de ajuns câteva săptămâni, a votat apoi indemnizare pe seama guvernului, și a ales cei patruzeci de deputați, însărcinați să reprezinte Croația și Slavonia în noua cameră ungară, apoi s'a prorogată până la Septembrie.

Cum răspund cei dela „Tribuna“.

În loc să ne fie mulțumitori, pentru că-i facem atenți, să fie mai băgători de seamă cu privire la publicarea, ori scrierea articolelor de reclamă, cu cari își fericesc cetitorii de o vreme încoace, înțelepții dela „Tribuna“ iată cum răspund la articolele „Neadevăruri“ din numărul 50 al ziarului nostru:

„Neadevăruri. Supt titlul acesta „Telegraful Român“ din Sibiu (care de o vreme încoace a ajuns foarte războinic) răspundând la articolul nostru „O tăcere vinovată“, în care se arată tăcerea condamnată cu care a fost primită cartea dlui Dr. I. Lupaș „Andrei baron de Șaguna“, — vrea să dovediască contrariul, spunând că „Tel. Rom.“ a publicat câteva fragmente încă în luna Iulie Februarie.

În același timp însă, domnii dela „Tel. Rom.“ sunt destul de neacvinoși a adăoga la adresa noastră cuvintele: „Domnii dela „Tribuna“ au scris deci iarăși într-o chestie pe care nu o cunosc de loc“.

Acest „iarăși“ ar fi să fie o aluzie poate la un articol al dlui Chendi care a supărat câteva fețe bisericicești din Sibiu... Noi la neacvinoșie nu răspundem. Tăcuium numai o prostie a domnilor dela „T. Rom.“, care scrie: „...cartea și de altmuncu e a dlui Lupaș, ci a consistorului mitropolitan. Domnul Lupaș a scris-o numai...“

Sunt adorabili domnii dela „Tel. Român“. Dl Lupaș a scris numai cartea, dar consistorul mitropolitan a tipărit-o... poate unul, sau altul dintre membri consistorului o fi și citit-o! Si, firește, pentru unii dela „Tel. Rom.“ proprietatea materială e totul... Fericiți cei săraci cu duhul...!

Atât! Cuviniocioși și esacți, — domnii dela „Tribuna“.

„De spăriați! La ce-i ții?“
„La noi la țară toți avem câni și nici nu se poate altfel. Trăim într-o puștietate, la zece verste împrejur nu-i tipenie de om. Pe melegurile alea mișună hoții. Nu-i săptămână să nu omoară pe cineva.“
„Ferește Doamne!“

„Da, în fiecare săptămână se întâmplă trei patru spargerii sau ucideri.“
„Și nu ți-i frică să trăiești acolo?“

„Ce să fac? Trebuie să trăiesc. Dar mă culc îmbrăcat și cu pușca încărcată la îndemână.“

„Apără-ne, Doamne!“
„Și, soara, frângându și mâinile, eși cu fugă din odaie.“

Pe terasă lângă-o jardinieră cu flori sedea Lidocica și privea visătoare la cer. Cum l-a văzut pe Arcadie, ochii începură a clipi, iar gura supt nasul strâmb se strâmbă zimbând.

Pofti pe Arcadie să stea lângă ea pe un scăunel.

„Sezi, Arcadie.“
Canaciov urmă îndemnu-l și-i strânse degetele butucoase.

„Toată noaptea n'am dormit“, făcu el.

„Ai fost bolnav?“

„Nu. Mă gândeam la tine.“

„Lingușitorule!“

„Ce lingușire?! Imi zgâreau viața fericiată ce ne așteaptă. După nuntă ne

Care va să zică, noi suntem cei neacvinoși! Noi suntem cei proști, și încă atât de proști, încât prostia ni se tipărește cu litere grase. Și pentruce? Pentrucă rectificăm neadevărurile răspândite de ei. Pentrucă am spus, că dl Lupaș a scris numai cartea, nu a editat-o, căci editura a fost a consistorului mitropolitan, deci partea materială a cărții privește consistorul mitropolitan. Dar noi nu am spus numai atât, că dl Lupaș a scris cartea; ci am spus, că a scris-o pe bani, pentru o remunerație frumoasă de două mii de coroane. De ce nu comunică „Tribuna“ și faptul acesta cetitorilor ei? De ce, re-tăcându-l, caută să mistifice, să falsifice, să seducă opinia publică? Spună-l întreg, și spună și aceea, că în trei mii de exemplare s'a tipărit cartea și aproape toate exemplarele sunt desfăcute, ca să știe apoi și cetitorii ei, pe care parte e prostia, ori în cazul dat mai mult decât prostie, am putea spune: nemernicia!

Ce privește malițioasa observare a domnilor dela „Tribuna“, că unul ori altul dintre membrii consistorului mitropolitan poartă a și citit cartea dlui Lupaș, (sa fie aluzie la membrii din Arad ai consistorului mitropolitan?) răspundem, că membrii din Sibiu ai consistorului mitropolitan în mare parte au citit cartea deja în manuscris, când au cenzurat-o și au corectat-o. Deci în o anumită măsură ar avea dreptul să se considere de colaboratori ai cărții dlui Dr. Lupaș. Iarăși un lucru necunoscut, firește, savanților dela „Tribuna“.

Cât pentru domnul Lupaș, care a ajuns în discuție ca Pilat în credeu, credem că va zice și da în fața serviciilor pe cari caută să i le facă prietenii dela „Tribuna“: „Doamne apără-mă de așa prieteni, că de dușmani mă apăr eu!“

Educația tinerimei în Iaponia.

Așa știm, din descrierile celor ce au umblat prin Iaponia, că acolo întreaga instrucție e statificată în cel mai strâns înțeles al cuvântului. Nu așa ca la noi, și ca în alte state, că guvernele dau ajutoare școalelor întemeiate și susținute de alții, ori ridică ele școale pe cheltuiala statului, pentru că în școale doritorii de învățatură să și poată câștiga cunoștințele de lipsă, ci astfel, că la o anumită etate toți copiii trec ou desăvârșire sub îngrijirea statului, fără deosebire de rangul, ori starea materială a părinților. Vin crescuți toți în internate, pe spesele statului, și fiecare vine destinat, amăsurat facultăților și aptitudinilor sale, carierei potrivite. Unii trec la agronomie, alții la comerț, la industrie, alții iarăși vin crescuți pentru dirigătorii mai mici, etc., iar studii mai înalte fac numai cei cu deosebite daruri și facultăți intelectuale. În felul acesta în Iaponia nu sunt analfabeți de loc. Instrucția care se dă tinerilor iaponezi e apoi morală în toată privința. Iată ce scrie un cunosător al lucrurilor despre educația tinerimii din Iaponia:

„Vreme de aproape cinci ani dela sfârșitul războiului ruso-japonez coloanele ziarelor și revistelor militare rusești erau pline de articole, cari aveau ca subiect cercetarea pricinilor și căutarea vinovaților pentru desastrelor rusești, în războiul avut cu Iaponezii.“

Rândurile cari urmează, nu au scopul de a arăta cele ce s'au vorbit și scris

despre aceasta. Dar ceea ce este sigur este, că condeiul unui viitor istoriograf va pune în locul dintăi dintr'acele pricini lipsa de pregătire, nu numai ale armatei, ci și a întregului popor rusec.

Astăzi războaiele sunt războaie de popoare: numai o națiune tare în duh și conștiință de datoriile sale poate să aibă izbândă.

Adeseori prin foile militare s'a fost pus în evidență, cum că condițiunile de luptă pun astăzi în rândul întâi însemnătatea psihologică militară. Dar de asemenea s'a stăruit asupra faptului, că dată fiind scutirea serviciului militar, educația soldaților în trupă nu este de ajuns, și că aici trebuie să conlucreze și familia și școala.

Și în privința aceasta japonezii au devenit meșteri. Multe s'au scris și zis despre chipul serios și sistematic, în care ei tratează chestiunea creșterii tineretului, dar o dovadă pipăită pentru aceasta a fost dată abia acum prin traducerea cărții: „Sinseo seo gaku sjunsin se“ (crestomația morală pentru școalele primare ale Iaponiei), făcută de Petru Bulgakov, protoierul greco-ortodox din Jokohama.

Editura cărților didactice în Iaponia este un monopol al ministerului cultelor, însă nu tinde la sporirea veniturilor statului, ci are în vedere o alcătuire apropiată scopului cărților didactice.

Crestomația menționată este o dovadă despre aceasta.

Cartea aceasta, care este, putem zice, un codice de morală, ne înfățișează unul din mijloacele didactice prescrise în toate școlile primare ale Iaponiei.

Prin povestiri scurte, ilustrate, prin pilde și proverbe, se arată copiilor datoria către părinți, societate, stat și către capul statului, ca temelia moravului. Cinstea, iubirea adevărului, munca, economia, exactitatea, mărinimia, credința, ascultarea, independența, sobrietatea, și mai ou seamă dragostea pentru armată, patrie și pentru Micado (domnitorul Japoniei), constituie obiectul cărților de citire, scurte și adaptate simțului și priceperii sufletului copilului.

Bulgakov zice, că cunoștința culturai milenare a Japoniei ar putea să arete vechi Europe și în multe alte privințe calea spre propășirea virtuților civice. Aceasta este părerea unui bărbat, care și-a luat ca țintă cunoașterea culturai unui neam, pe care Rușii abea ou câțiva ani în urmă îl porecleau cu numele desprețuitor de: „makoko“ (mămuțe). Aceasta acțiune, care din copilărie își crește în chip etic masele sale, și privește creșterea înspre datorie ca temelia educației școlare, s'a prefăcut în vreme de câțiva ani, în ochii Rușilor, într-o națiune culturală de primul rang.

Dăm aici, ca ilustrație a acestei crestomații, răscripșul imperial despre educația poporului, cuprins în această carte. Eată-l:

Predecesorii noștri împăraști au așternut temelile imperiului pe o bază largă, și au altoit virtuțile civice adânc în simțul poporului.

Poporul nostru, prin îndeplinirea strălucită a datoriilor sale cetățenești, și-a plăzmut în chip uimitor sufletul său și și înalță mereu frumuseți virtuților sale.

Faptul acesta se vedește ca o imboldire înfloritoare a calităților țării noastre.

A doua zi dimineața Canaciov primi scrisoarea aceasta:

„Prea onorate dle Canaciov! După judecată mai multă, eu și nevasta ne-am încredințat, că dta nu ești bărbatul, care poate să facă fericiată pe fiica noastră. Cu mare părere de rău ne vedem siliți a nu vă primi cererea ou care ați fost așa de bun să ne onorați. Cu cea mai aleasă stimă, al dv.
A. Sviciioff.“

Canaciov începu să-și frece mâinile plin de bucurie, că a scăpat așa de ușor din laț.

Gânduri răslețe.

Cea mai bogată comoară a omului este munca brațelor sale.

Dacă n'am fi îndurat năcazurile de ieri, n'am ști ce-i bucuria de mâne.

Cea mai nemulțămăță făptură de pe pământ este omul. Acesta — pe lângă toate bunurile de cari se bucură, — tot neîndestulat este, hulind împotriva lui Dumnezeu.

Trupul e pământ, iar sufletul e nemuritor, și ou toate acestea, cei mai mulți oameni se îngrijesc mai mult de trup decât de suflet.

Pe el se sprijină și temelia educației și a instrucției școalelor.

Poporul meu! Îndeplinește-ți datoriile tale de copil față de părinții tăi, datoria de frate față de aproapele tău, trăiește în înțelegere în căsătoria ta, fi încrezător în camaradul tău, când ai merite, nu te abate din calea modestiei, întinde dragostea de omenire asupra tuturor, învață muncile profesionale și științele, desvălește-ți puterile tale fizice și morale, respectează pururea constituția țării, răspândește cele ce sunt de folos pentru obște, întemeiază prin aceasta prosperitatea casei domni-toare.

Dacă vei lucra astfel, apoi vei mai desvâli și mai mult virtuțile ce le-ai moștenit dela străbunii tăi. Calea aceasta, din timpurile cele mai vechi a dus pururea la mărirea și la puterea patriei, și de aceea eu te rog, poporul meu, ou pe ea să pășești mereu înainte, împreună ou mine“....

Când astfel de educație se dă tinerelor mlădițe în Japonia, celorce ca mâne au să conducă destinele țării, e de mirat că colosul dela nord, de zece ori mai tare decât Japon'a, a fost biruit în războiul avut ou acești oameni, în cari atât de frumos e altut simțul de datorință, cătră patrie și domnitor?!..

Dela instalare.

Cele publicate despre instalarea noului nostru comite suprem *Friederic Walbaum* le mai întregim ou următoarele:

Sedința de instalare a reprezentanței municipale s'a terminat la orele 11 și jumătate, și numai decât domnul comite suprem a primit felicitările diferitelor deputațiuni, cari i s'au prezentat în ordinea următoare: Consistorul regnicolar evangelic, condus de episcopul Dr. *Teutsch*. Funcționarii comitatului, conduși de vice-comitele *Reissenberger*. Comandantul corpului de armată, Excelența Sa domnul *Gaudernack*. Comitatele vecine, comitele suprem *Somogyi* din Sighisoara. Biserica gr. ort. română, reprezentată prin Excelența Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul *Ioan Meșanu* și Preacuvioșile Lor Dr. *Ilarion Pușcariu*, *Arhimandrit* și Dr. *Euseb. R. Roșca*, Protosinel. Consistorul ceroual evangelic din Sibiu. Biserica romano-catolică. Presbiterul evangelic din Sibiu. Biserica gr. catolică română, reprezentată prin protopopul *Nicolae Togan*. Biserica evangelică reformată. Comunitatea bisericească israelită. Poliția de graniță. Orașul Sibiu. Orașul Sebeșul-săsesc. Tribunalul, procuratura, notarii publici. Direcția de finanțe. Inspectoratul silvanal. Directorul suprem de școale. Gimnaziul de stat. Școalele evangeliice. Școalele de stat. Școalele industriale. Terezianul. Fondul grănițaresc, reprezentat prin prezidentul *Șandor de Viștea*, major, și secretarul *Arseniu Bunea*. Posta, telegraful și căile ferate. Veterinarii. Comercianții. Clubul municipal român, condus de dl Dr. *Liviu de Lemény*, etc. etc.

La orele 2 și jumătate s'a început banchetul în sala dela „Gesellschaftshaus“. Au participat 250 persoane.

Primul toast l-a rostit Ilustritatea Sa comitele suprem *Walbaum* pentru Maiestatea Sa. A fost ascultat în picioare.

A toastat apoi dl Dr. *Carol Wolff* pentru guvernul actual, căruia îi dorește, să calce în urmele unui *Széchy*.

Modestia și trafia sunt două rivale, cari nu se pot împăca nici odată.

La așa zisa cinste ți se strâng prietini ca ciupercile după ploaie, iar când este vorba de v'un act generos, și se împărăștie ou pui de potârniche în urma uliului!

Cuvântul omului bun la inimă e cântec de priveghitoare, iar cuvântul omului rău și viclean e cobe de cucuvas.

Omul are prietini mulți, dar foarte puțini cari să cunoască adevărata prietinie.

A propovedui lucruri bune și folositoare e ou mult mai ușor decât a face.

Omul ordinar e cuprins de mânie când i se dă pe față păcatul său nelegiut, pe când suflete mari rămân liniștite chiar și în fața ocărei nedrepte.

Mulți își folosesc viața aceasta numai pentru îndestularea trupului, iar ou hrană sufletească: ura și dușmănia deaproapelui; ou un cuvânt niște mamifere, cari nici între dobitoace nu-și găsesc asemănare. Și sunt mulți rățaciți de aceștia în grădina lui Dumnezeu.

El. Măg.

Vicecomitele *Reissenberger* a ridicat pșarul întru sănătatea noului comite suprem, iar preotul *Konnerth* întru a fostului comite suprem *Thlmann*.

A rostit un toast românesc domnul Dr. *Lemény* pentru corpul funcționarilor dela comitat, în numele cărora a răspuns ungurește protopopul *St fan Stroia*. Primarul din Sebeșul-săcesc *Schöpp* a toastat pentru reprezentanții bisericilor și i-a răspuns românește I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru *Ioan Meșianu*, accentuând necesitatea propagării răzii și a bunei înțelegeri între confesiuni și naționalități.

Episcopul Dr. *Teutsch* a toastat pentru soția noului comite suprem, care se afla pe galerie; parohul rom.-catolic, principele *Hohenohz*, a vorbit despre ideea autorității, ca bază a culturii, primarul *Dörr* a toastat pentru armată, iar comandantul de corp, *Gaudernack*, răspunzându-i, a goit pșarul pentru *săsimia*, care a dat multe puteri bune armatei.

A mai vorbit apoi preotul *Nagy*, arhitectul *Szalay*, baronul *Bedeus*, și la urmă comitele suprem *Walbaum*, mulțumind tuturor pentru doririle de bine, iar comitele suprem *Somogyi* toastează pentru primarul orașului Sibiu. La orele 5 masa s'a ridicat.

S'au cetit mai multe telegrame de felicitare, și s'a trimis telegramă omagială Maiestății Sale Regelui, la Budapesta.

NOUTĂȚI.

La pensie. Vicecomitele comitatului Sibiu, domnul *Gustav Reissenberger*, după o activitate de 19 ani, ca vicecomite al comitatului nostru, și-a înaintat zilele acesteia cererea de a fi trecut la pensie.

A treia universitate. În ministeriul de culte și instrucțiune publică s'au ocupat cu chestiunea înființării universității a treia. Din punct de vedere material, s'a constatat, că locul cel mai potrivit pentru ridicarea universității ar fi *Dobrișinul*. O-așul *Dobrișin* adecă a oferit suma cea mai considerabilă pentru scopurile unei universități. Hotărâre definitivă nu s'a luat. Știrea aceasta a ziarelor din capitală e publicată ca primită dela secretarul de stat, dela dl *Victor Molnár*.

Grațieri. Cu ocazia zilei de 10 Mai regele Carol al României a redus pedeapsa mai multor condamnați; în deosebi s'au împărțit de grațieri cei osândiți în răscoalele țărănești din 1907.

Intrunire după 15 ani. Toți cei ce au trecut exameul de maturitate în 1895 la gimneziul nostru din Brașov sunt rugeți (conform promisiunii ce și-au dat atunci de a se revedea după 15 ani) să se adune cu familiile lor, în ziua de Marți 12 Iulie n. la Brașov. Unul dintre colegi, dl Dr. *Emil Dan* avocat în Brașov, a luat asupra-și pregătirile acestei aniversări, și primește de pe acuma anunțarea participării.

Orașul München în întunec. Din cauza defectuosității conductului electric al luminării, stabilimentul pentru producerea electricității a fost mistuit de foc în orașul München, făcându-se pagube de mai multe milioane. Supărarea cea mai mare însă e, că orașul a ramas fără lumină și fără putere motrice, care să mână tramvaiele. Comunicația tramvaielor deci o încetat.

D'ale irendentei. Poliția din Triest a arestat 18 italieni, bănuți ca făcând parte dintr-o conjurațiune de irendențiști.

Hymen. Luni în 10/23 l. o. a avut loc în casele parohului *Ioan Șerb* din Poiana logodna ficei sale *Marința* cu dl *Ilie Secheli* învățător. Actul sărbătorec al logodnei a fost îndeplinit de dl *Avram S. Păcurariu*, protopopul *Merourei*, asistat de preoții din Poiana, în prezența întregii inteligențe.

† **Ioan Hango**, econom și fost învățător și cantor gr. ort. rom. în Magoagea, membru în comitetul parohial și în reprezentanța comunală, a decedat Luni, la 3 ore după amiază, în 10/23 Maiu 1910, în etate de 74 ani, în anul al 50-lea al căsătoriei ferice, după lungi și grele suferințe, fiind împărțit cu Sfintele Taine. A fost înmormântat în cimiterul bisericeii gr. ort. rom. din Magoagea, în 13/26 Maiu 1910 la 10 ore înainte de amiază. Odihnească în pace!

Aviațică. Eugen *Lesseps* a trecut Sâmbătă în sbor peste canalul La Manche în 35 de minute. Acesta este al doilea sbor peste canal. Primul a fost, cum se știe, al lui *Blériot*. Eugen *Lesseps* este un neșot al celebrului inginer francez, *Ferdinand Lesseps*, care a construit canalul de Suez.

Lui Shakespeare. Verona, orașul lui Romeo și al Iuliei, a ridicat un monument, care se va desveli zilele acestea. În biserica San Zeno, lângă cripta unde se crede că zac cei doi iubiți credincioși și nenerociți, se înalță statua lui Shakespeare. Pe soclul statuei se găsesc figurile principale din dramele shakespeareane. Desvelirea va fi împreunată cu mari serbări.

Maxim Gorki, scriitorul rus, va părăsi insula Capri, pentru a se stabili pe vreme mai lungă în Norvegia, unde va fi aproape de prietnii săi din Rusia.

Nimerit. În restaurantul la „Impăratul roman”. — Băiete, văd aici pe listă, că aveți un vin cu 3 coroane, și altul cu 1 coroană; ce e deosebirea între ele? — Două coroane, domnule.

Impotriva pălăriei. Din Constantinopole se scrie, că ministrul turcesc de interne a oprit școlarii mohamedani să mai poarte pălării europenești. Un cap de musulman adevărat se cade să poarte numai fesuri și turbane.

Contele Zeppelin la Viena. Se vestește că s'a stabilit călătoria contelui *Zeppelin* la Viena pe ziua de 10 Iunie. În caz de timp potrivit, balonul *Zeppelin III* se va coborâ pe la 2 ore d. a. în fața castelului împărațesc din *Schönbrunn*. Călătoria va dura opt—zece ceasuri din *Friedrichshafen* peste *Ulm*, *Ingolstadt*, *Linz* până în *Viena*.

Volbură ferbinte. Din Timișoara se anunță, că în comuna *Cebza* s'a întâmplat Sâmbătă sara pe la șase oare un rar fenomen. Cerul s'a întunecat deodată, iar de cătră răsărit s'a ivit o strașnică volbură, a cărei căldură era aproape de nesuferit. Vântul furios, în vârtejul său, a dus coperișele dela mai multe case și a pârilit frunzele de arbori pe unde a trecut.

Al 157-lea! Casariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a solvit ajutorul statutar, după răposatul membru *Maria Rotariu*, fost servitoare. Acesta este al 157-lea caz de moarte în sânul Reuniunii rom. de înmormântare sibiene.

Puterea unui taifun. Groaza și spaima mării chinezești și japoneze este uraganul numit *taifun* (vântul oel mare). Taifunul este considerat ca rege al vijeliilor: pe unde bate, culecă pădurile, dărâmă casele și zdrobește corăbiile, lăsând pretutindeni ruină în urma lui. În zilele acestea vasul francez de război *Argus* a intrat în portul Hong Kong, în patria taifunului. Comandantul vasului a luat toate măsurile posibile pentru ancorare, știind că se apropie ocanul îngrozitor. În zădar! Taifunul în câteva minute a ridicat în slavă întreg vasul *Argus* ca pe un fulg și l-a dus la o depărtare de trei chilometri, peste arbori, peste case și peste turnuri, până în mijlocul unor sămănături de orez, unde l-a lăsat relativ cu destulă delicatețe. Pe vasul acesta, greu de 180 de mii de chilograme, se aflau 40 de oameni. Au scăpat toți cu viața, fără să li se întâmple nici un neceaz mai mare, decât frica îndurată.

Alcoolul în vechime. Luptă aspră împotriva beuturilor spirtoase s'a purtat și în vremea veche. Revista „*L' Hellenisme*”, vorbind de cel mai nou congres pentru combaterea alcoolismului, citează mai multe fapte din vechime, arătând că *Plato*, *Aristotel*, *Plutar* și *Anacreon* se ocupau adese în scrierile lor de primejdiile consumării necumpătate a vinului. *Plutar* în deosebi vorbește pe larg despre modul, cum degenerază copiii născuți din părinți beutori. De aceleași păreri erau inspirați și legislatorii Greciei. Legiuitorul *Dracon* (624 n. de Cr.) al atenienilor pedepsea cu moarte beția. Solon cerea în legile sale, ca vinul să fie totdeauna botezat bine cu apă. Cărciuarii cari vindeau vin curat, neamestecat, erau pedepsiți, (astăzi tocmăi din contră!). Starea de beție era, conform legilor lui Solon, o împrejurare agravatoare pentru un criminal; un astfel de om primea pedeapsă dublă, întâi fiindcă s'a îmbătat, al doilea pentru că a comis crima. Licurg arăta spartanilor heloții beți, ca să învețe poporul a desprețui băutura.

Concert în Dobra. Reuniunea de muzică și cântări din Câmpuri-Surdac dă un concert în Dobra Sâmbătă, 11 Iunie st. n. (29 Maiu st. v.) 1910 în pavilionul de vară al hotelului la „Husar”. Începutul la orale 7½ sara. Prețul intrării de persoană: Locul I: 1.60 cor. locul II: 1.20, pentru țărani: 1 cor. Suprasolviți, pe lângă mulțumită, se vor cuita pe cale publică. După concert urmează dans.

Din Biertan ni se scriu următoarele: În ziua primă a sărbătorilor Paștilor încărungiul în fapte bune, vredniciei și energicului paroh *Vasile Isailă*, după ce a cetit pastorală frumoasă a I. P. S. Sale, Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru, și-a ținut de datorință să facă o reprivire generală asupra activității sale de paroh, în cursul alor 25 ani decând se află în aceasta comună și a celor 44 ani ai preoției sale. Arată înaintarea ce s'a făcut pe teren bisericesc, școlar și economic, decând se află dânsul aici, accentuiază, cumcă aceste progrese îmbucurătoare s'au făcut numai și numai prin legătura strânsă, ce a fost între conducători și popor. Trece apoi la școală și spune, că legea școlară nu află de corăspunzător edificiul școlii noastre și ni'l amenință cu închidere. Pune la inima fiecăruia, să facă, ce-i stă în putere pentru mântuirea școlii, căci ce ar zice vredniciei noastre înaintași, cari au ridicat această școală, mărează pe acele vremuri, dacă am lăsa o în vremuri grele fără sprijin, și ne-am depărta de ea, și ce ar fi de sufletul nostru datat cu învățătură românească, dacă nu o ar mai avea? Sigur s'ar vesteji, ca și o plantă, căreia îi lipsește nutremântul trebuincios. Foarte surprins și emoționat a fost poporul când a auzit din gura aceluia, ce-l păstorește, că tocmăi în anul acesta se împlinesc 25 ani dela venirea sa în această parohie. Se putea ceti pe fața înduioșată a fiecărui poporean, cu câtă iubire se lipește de părintele său. Bunului păstor i-a răspuns în numele poporului inv. penzionat *Dimitrie Stuchirean*, care a rugat oamenii, ca fiecare să păstreze cu sfințenie în sufletul său învățăturile dulci și părintești ale parohului nostru. Și apoi îndeamnă și înșuflește poporul, ca să jertfească tot mai mult pentru sf. și maiora noastră. bisericească și pentru școală, ficia bisericeii, căci numai așa le vom putea susține contra tuturor atacurilor ce vin asupra-le. Să sprijinim pe iubitul nostru păstor în toate lucrările, ce face pentru înaintarea noastră și să rugăm pe bunul D zeu să-i țină și întărească puterile sufletești și trupesti, ca încă mulți ani să-l vedem în fruntea noastră, conducându-ne pe căile cele bune. Sfârșete cu un întreit „să trăiască”, repetit de întreg poporul. *Pavel Vulcu*, inv.

Aviz.

Alegătorii români ai cercului Nocrich, în conferința din 22 Maiu, conziderând că în cercul electoral Nocrich alegătorii români sunt în mare minoritate, au hotărât ca de astă dată să renunțe a designa candidat din sânul lor, și prin urmare acum să nu iee parte la alegeri, ceea ce se aduce la cunoștința tuturor alegătorilor din acest cerc.

Biroul.

În amintirea lui Visarion Roman.

În luna aceasta s'au împlinit 25 de ani dela moartea prea timpurie a binemeritatului *Visarion Roman*. Acest om al muncii, ridicat prin propriile sale merite în rândul fruntașilor vieții noastre publice a fost întemeietorul și primul director executiv al primei bănci românești „*Albina*” din Sibiu, și prin urmare inițiatorul acțiunilor economice, al căror rezultat sunt numeroasele bănci românești de astăzi. Răposatul a mai fost: Membru corespondent al *Academiei Române*, întemeietor și editor al valoroasei reviste literare „*Albina Carpaților*”, membru în comitetul *Asociațiunii*, de repește ori deputat sinodal și congresual, delegat în conferințele naționale, membru al comitetului național, etc. etc. Activitatea neobosită a lui *Visarion Roman*, pe terenul școlar, cultural, politic și cu deosebire pe cel economic și financiar, a lăsat urme al căror efect salutar se resimte până astăzi. La împlinirea unui pătrar de secol dela încetarea lui din viață, membrii familiei îi vor serba amintirea printr'un *parastas*, care se va celebra în biserica catedrală din Sibiu, acum Duminecă, în 16 Maiu st. v. La acest act de pietate sunt invitați să asiste toți amicii și prețuitorii defunctului.

Monografiile comunelor.

Concurs cu premii.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” și-a luat de scop, ca prin împărțirea de premii în bani să dea indemn și ajutor acelora din cărturarii nostri, cari s'ar hotărâ să facă descrierea amănunțită (monografia) a comunelor din comitatul Sibiu.

Fiecare lucrare are să cuprindă descrierea (monografia) unei singure comune putând de altfel incurge despre o singură comună și mai multe lucrări.

Lucrările incurse se vor examina de un juriu literar, la propunerea căruia, comitetul Reuniunii agricole va conferi deocamdată următoarele 3 premii și anume:

Lucrarea care va fi aflată de cea mai bună, se va premia cu 90 cor.

Lucrarea declarată ca a doua de bună, se va premia cu 60 cor.

Lucrarea declarată ca a treia de bună, se va premia cu 50 cor.

Incurgând mai multe lucrări vrednice de premiat, acele se vor considera la concursul ce-l vom publica în 1911.

Monografiile au să cuprindă între altele cam următoarele:

Istoricul comunei, încât se pot afla date, dela întemeiere și până astăzi. Numărul locuitorilor după gen, naționalitatea și religia lor. Câți știu ceti și sorie. Starea morală și materială a locuitorilor, în trecut și în prezent. Starea sanitară, traiul, ocupațiunea (câți au absolvat școli mai înalte, anume cine și ce ocupație are; câți sunt aplicați la meserii, la negoț, sau la alte întreprinderi?). Îmbrăcămintea etc. locuitorilor. Obiceiurile și datinile. Credințele deșarte. Jocul, cântecele, chiuiturile, bocetele, poveștile, glumele, etc. Limba vorbită cu toate particularitățile ei etc. Descrierea stradelor, a caselor și a celorlalte zidiri, materialul din care sunt alcătuite, cu câte încăperi și cam câți oameni locuiesc în una.

Descrierea edificiului școlar, anul zidirei lui, numărul încăperilor, al învățătorilor și al elevilor, mijloacele din cari se susține și eventualele isvoare din care s'ar putea susține și pentru viitor școala. Câți învățători au funcționat la școală și cum se numesc ei?

Descrierea edificiului bisericeii, cu anul zidirei, cu numele celor cari au adus jertfe mai mari la edificare; câte persoane încăp în biserică. Dacă în biserică se găsesc lucruri vechi de interes arhitectonic, de sculptură, pictură, literatură etc. Mijloacele bănești ale bisericeii, fondul propriu și celelalte eventuale fonduri și fundațiuni. Ceretarea bisericeii. Numele preoților cari s'au perondat etc.

Descrierea progăzii (cimitirului) cu crucile, stâlpii, cu pomii și cu celelalte podoabe închinade de poporațiune în amintirea iubiților răposăți.

Descrierea casei parohiale, a casei comunale și a altor zidiri publice.

Descrierea grădinilor, mărimea și felul de cultură al lor. Să se pună pond deosebit pe cultura poamelor și a soiurilor de poame; descrierea școlii de pomi etc.

Să se descrie hotarul comunei peste tot, cu mărimea lui de odinioară și de acum; apoi să se facă descrierea agrilor, livezilor (fânașe), viilor, pășunilor, pădurilor și a pământului neproductiv. Unele întrebuințate la lucrarea pământului, odinioară și acum, plantele ce se cultivă și plantele a căror cultură nu este cunoscută, dar ar fi potrivite a se cultiva. Cât e roada aproximativă anuală, câtă se întrebuințează de locuitori și câtă se pune în vânzare.

Descrierea vitelor și a altor animale. Soiul, prețul și numărul lor. Aici să se arete anume, ce s'a făcut pentru îmbunătățirea rassei și ce ar fi de făcut și cu ce mijloace pentru viitor.

Descrierea așezămintelor din comună, cum și a tot ce de interes este.

Ca îndreptar la descrierea monografiilor recomandăm monografia comunei Orlat de R. Simu, a comunei Gararâului de I. Muntean și a comunei Răhău de N. Cărpănișan.

Lucrările adresate „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” să se trimită până la 1 Octomvrie n. 1910. Ele să se însoțească de un plic (ouvert) închis, cuprinzând un bilet cu numele autorului, iar pe plic să se sorie titlul lucrării.

Reuniunea se va îngriji, ca lucrările aflate bune și premiate să fie tipărite.

Sibiu, în 23 Maiu, 1910.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucuța
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Damele știu mai bine

de ce importanță e o
FAȚĂ FRUMOASĂ ȘI VIOAIE
ce putere și ce comoară,
ce favoruri are o femeie frumoasă.

E o mare problemă a fi frumos, nu e destul a fi plăcut și dragut, ci lucrul principal e curățenia pielii.
Aceasta o știu damele și de aceea pun cea mai mare îngrijire în cultivarea pielii obrazului lor, în mărirea și susținerea frumuseții lor.

CREMA-MARGIT

a lui Földes

e singurul mijloc, care după o folosire de 5—6 ori îndepărtează toate spuzurile, bubile, petele de ficat, curăță fața, înviorază și înțepenește.

Crema-Margit a lui Földes, e un admirabil mijloc pentru frumusețea feței, cu totul nestricăcios și efectul ei în menținerea frumuseții dovedește mai eclarant, că Crema-Margit în Viena la „Expoziția pentru sănătate și cultivare modernă de față” a fost distinsă cu marea medalie de aur și cu diploma de onoare. Se află în toată lumea.

Trimitere cu poșta prin fabricantul
CLEMENS DE FÖLDES, farmacist, ARA D
Se găsește: In Sibiu, în farmaciile: Guido Fabritius, Gustav Meltzer sf., Parfumeria Meltzer, I. C. Molnár, Carol Moscher, drog., Carol Müller, Ervin Rummel, Pissel și Schmidt. In Agnita: Vilhelm Fröhlich. In Sibiușoara: A. W. Lingner. In Mediaș: Iosif Obert.

A apărut broșura:

MIZERIE, BOALĂ, CRIMĂ

și

DEGENERARE

sau

ALCOOLISMUL ȘI URMĂRILE LUI

din punct de vedere

Economic, igienic, moral și național.

De **Pr. D. VONIGA.**

Tipografia Nouă, Orăștie, 1910.

Broșura se estinde pe 6 coale tipar 8° și are următorul cuprins: 1. Introducere. 2. Despre beuturi în general. 3. Istoricul beuturilor spirituoase. 4. Beția și consecințele ei, în general. 5. Efectele stricicioase ale beuturilor spirituoase, în special asupra organismului omenesc. 6. Alcoolismul sub raportul morbidității și al mortalității. Tuberculoza (oftica) și morburile mentale. 7. Alcoolul și morala publică sau raportul dintre alcoolism și criminalitate. 8. Alcoolul și ereditatea, sau efectele alcoolismului asupra posterității. Copiii bețivilor. 9. In resumat: Alcoolismul — Mizerie, Boală, Crimă și Degenerare. 10. Lupta în contra alcoolismului. Combaterea beției. 11. Cauzele alcoolismului. 12. Plan de învățământ antialcoolic.

Prețul broșurei **1 cor. 60 fil.** Se poate procura la autor în Gyrok și la toate librăriile. (178) 4—10

Baia de cură

Előpatak

are efect deosebit contra suferințelor de stomah, rărunchi, beșica udului, matrice, boale de ficat, splină, gicht și reumatism precum și contra tuturor acelor boale cari se nasc din nervositate.

Cura ce are a se urma cu renumita apă vindecătoare de Előpatak, după statul medical împreună cu mijloacele de vindecare corespunzătoare, aflătoare aci (băi calde și răci, tratament cu cură de apă, masaje, gimnastică șvediană, mod de trai dietetic) dau un rezultat extraordinar de favorabil.

Saison de scaldă: din 15 Maiu până în 15 Sept. Stațiune de cale ferată: Földvár și Seps-Szent-György cu circulație eficientă și continuă de trăsuri, cuartir, întreținere, estine și elegante. In perioada primă și a doua a sezonului (15 Maiu până în 15 Iunie și 20 August până la 15 Septembrie) e a se solvi jumătatea taxelor pentru cură și muzică, cuartir cu 50%, întreținerea considerabil mai eficientă.

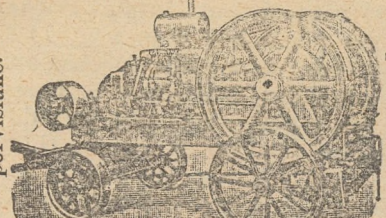
Apa minerală Előpatak, care între apele acid carbonice aere ocaloidice cu fier ocupă locul prim, se poate folosi și ca mijloc vindecător de casă și e foarte iubită ca beutură recreatoare și plăcută, atât curată cât și mestecată cu vin. In patrie și în afară se consumă anual mai mult ca un milion sticle.

Se expediază din: Előpatak, totuși se poate căpăta în cele mai multe orașe și case mari de comerț.

(189) 2—6

Cu prospecte serveste direcțiunea gratuit.

Se caută agenți cu porviziune.

Se caută agenți cu porviziune.

ORIG. „CHRISTOPH“!

Motoarele pentru ulei crud

Benzin, Motoarele cu petrol și Locomobilele stau azi în primul rând.

Numele „CHRISTOPH“ e o garanție.

Resultatul unor încercări și experiențe de 75 ani. Cereți catalog dela

B. DENES, spec. de motoare

Budapesta V., Lipót körut 15.

(89) 7—19

„Gloria“

cea mai perfectă pompă cu lanțuri.

Se caută agenți de încredere.

Se caută agenți de încredere.

Cereți catalog.

(96) 9—10

Căștigul cel mai mare ev. 600,000 M.

Anunț de noroc!

Căștigurile le garantează statul.

Prima tragere la 22 Iunie.

Invitare la participarea

Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci

cu siguranță trebuie câștigate!

Căștigul cel mai mare într-un caz foarte norocos:

Mărci 600,000

anume:	Cășt. principale
Mărci 560,000	Mărci 300,000
„ 550,000	„ 200,000
„ 540,000	„ 100,000
„ 530,000	„ 60,000
„ 520,000	„ 50,000
„ 515,000	„ 45,000
„ 510,000	„ 40,000
„ 305,000	„ 30,000
„ 303,000	„ 20,000
„ 302,000	„ 15,000
„ 301,000	„ 10,000

ș. a. m. d.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 căștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate losurile trebuie să câștige.

Căștigurile se ucră clasă cu clasă și anume cel mai mare câștig din cl. I. e event. M. 50,000, acela al cl. a 7-a event. M. 600,000.

Prețul oficios al losurilor cl. I. sunt:

Los întreg M. 6 (K 7)	Jumăt. de los M. 3 (K 3-50)	Sfert de los M. 1-50 (K 1-75)
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------

Planul oficios de tragere provăzută cu emblema statului, din care se văd depunerile pentru următoarele clase, precum și lista exactă a căștigurilor, le trimite la cerere înainte gratis și franco.

Fiecare participant primește după tragere lista oficioasă de tragere.

Căștigurile se solvest prompt pe garanția statului. Totodată rog comande cel mult până în

22 Iunie.

Samuel Heckscher senr.

Cassă de bancă în Hamburg 36.

A se rupe aci.

Coupon de com. către Dl Samuel Heckscher senr Cassă de bancă, Hamburg 36.

Trimiteți-mi { un los întreg à M. 6— (K 7—)
 { „ „ de jum. à M. 3— (K 3-50)
 { „ „ sfert de los à M. 1-50 (K 1-75)

Adresa:

Suma o primiți alăturat { Ce nu corespunde a
Prin mandat postal { se șterge.
Ridicați-o prin ramburs {

(185) 11—16

Pension Familiar.

Strada Cisnăiei 51. Etagiul I.

Locuință plăcută pentru timp mai scurt sau mai îndelungat. Potrivită pentru oaspeții băii Vizakna din nemărginita apropiere. Stațiunea tramvaiului în apropiere. Odăi frumoș mobilate. Bucătărie cetățenească, prețuri tare moderate.

(177) 2—6

Medic român în Karlsbad.

Dr. Enea Nicola

dela facultatea din Viena

dă consultațiuni în Karlsbad, casa „Billroth“ lângă Sprudel.

(387) 27—

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[94] 23—52

Telefon 172.

Fabrica drezdană de motoare societate pe acții.

Cea mai mare și mai veche fabrică de motoare a Germaniei.

Liferează în cercuri specialiste bine cunoscutele

MOTOARE ȘI LOCOMOBILE

cu

Benzin, ulei crud, gaz, petrol, precum și

Motoare cu tragere de gaz.

Noutate surprinzătoare!

Generator cu tragere de gaz universal.

Cheltueli de mănare:

pe oră și putere de cai numai circa **1 filer.**

Depositar general:

IGNACZ GELLÉRT & COMP.

Budapest, Teréz körut 41. Telefon 12—91.

Garanție foarte bună. Condiții de plată favorabile.

(329) 4—5

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor nou, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(302) 37—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

